

Uchwała Nr XL/348/17
RADY MIEJSKIEJ W ŁAPACH
z dnia 20 grudnia 2017

w sprawie przyjęcia Aktualizacji Części Diagnostycznej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Łapy na lata 2014-2021.

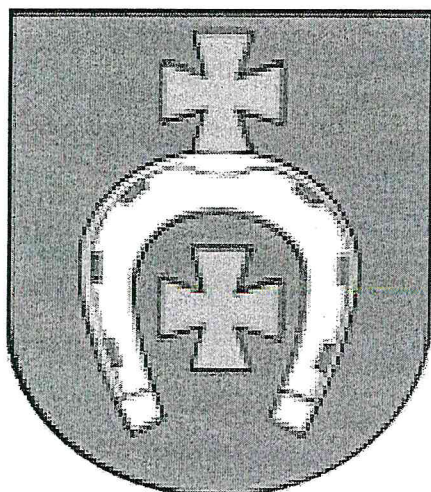
Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, poz.2232) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769, z 2017r. poz. 38, poz.1985) Rada Miejska w Łapach uchwala, co następuje:

§1. Przyjmuje się Aktualizację Części Diagnostycznej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Łapy na lata 2014-2021 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łap.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Sławomir Jan Maciejewski
Sławomir Jan Maciejewski

CZEŚĆ DIAGNOSTYCZNA- AKTUALIZACJA

STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
MIASTA I GMINY ŁAPY NA LATA 2014-2021

ZESPÓŁ DS. OPRACOWANIA
STRATEGII
MIASTA I GMINY ŁAPY

GRUDZIEŃ 2017

WPROWADZENIE DO CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ

I. REKOMENDACJE Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

II. INFORMACJE Z INSTYTUCJI

1. EDUKACJA I KULTURA

2. RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

3. ZDROWIE MIESZKAŃCÓW

4. KWESTIA OSÓB ZALEŻNYCH

5. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE

6. PROBLEMY SPOŁECZNE W PERSPEKTYWIE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Łapy są gminą miejsko – wiejską położoną w północno-wschodniej Polsce, w środkowej części województwa podlaskiego, w odległości 23 km od Białegostoku. Zajmują powierzchnię 128 km² (w tym miasto 12 km²) i liczy 21 624 (stan na 31.12.2016) mieszkańców.

Miasto i Gmina jest jedną z piętnastu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu białostockiego ziemskiego.

Do gminy, oprócz miasta Łapy, należą dwadzieścia cztery sołectwa:

- Bokiny; Daniłowo Duże; Daniłowo Małe; Gąsówka Oleksin; Gąsówka Osse; Gąsówka Skwarki; Gąsówka Somachy; Gąsówka Stara; Łapy Dębowina; Łapy Kołpaki; Łapy Korczaki; Łapy Łynki; Łapy Pluśniaki; Łapy Szofajdy; Łupianka Nowa; Łupianka Stara; Płonka Kościelna; Płonka Kozły; Płonka Matyski; Płonka Strumianka; Roszki Włodki; Roszki Wodźki; Uhowo; Wólka Waniewska (rycina 1).

Gmina Łapy graniczy od północy z gminą Choroszcz, od wschodu z gminami Turośń Kościelna i Suraz, od zachodu z gminą Sokoły, a od południa z gminą Poświętne.

W podziale fizycznogeograficznym leży w Nizinie Północnopodlaskiej, w obrębie trzech mezoregionów: Wysoczyzny Wysoko-Mazowieckiej, Doliny Górnej Narwi i Wysoczyzny Białostockiej. Jest to ciekawy urozmaicony teren z przewagą wzgórz morenowych, pagórków i równin torfowych, w które głęboko wcina się szeroka i płaska dolina rzeki Narwi, w znacznym stopniu zatorfiona i zabagniona.

Gmina Łapy ma charakter rolniczo-przemysłowy i posiada dogodne połączenia kolejowe i drogowe. Stacja kolejowa leży na głównym szlaku Warszawa – Białystok - Petersburg, co stwarza bezpośrednie połączenie międzynarodowe, ze stolicą Polski i województwa.

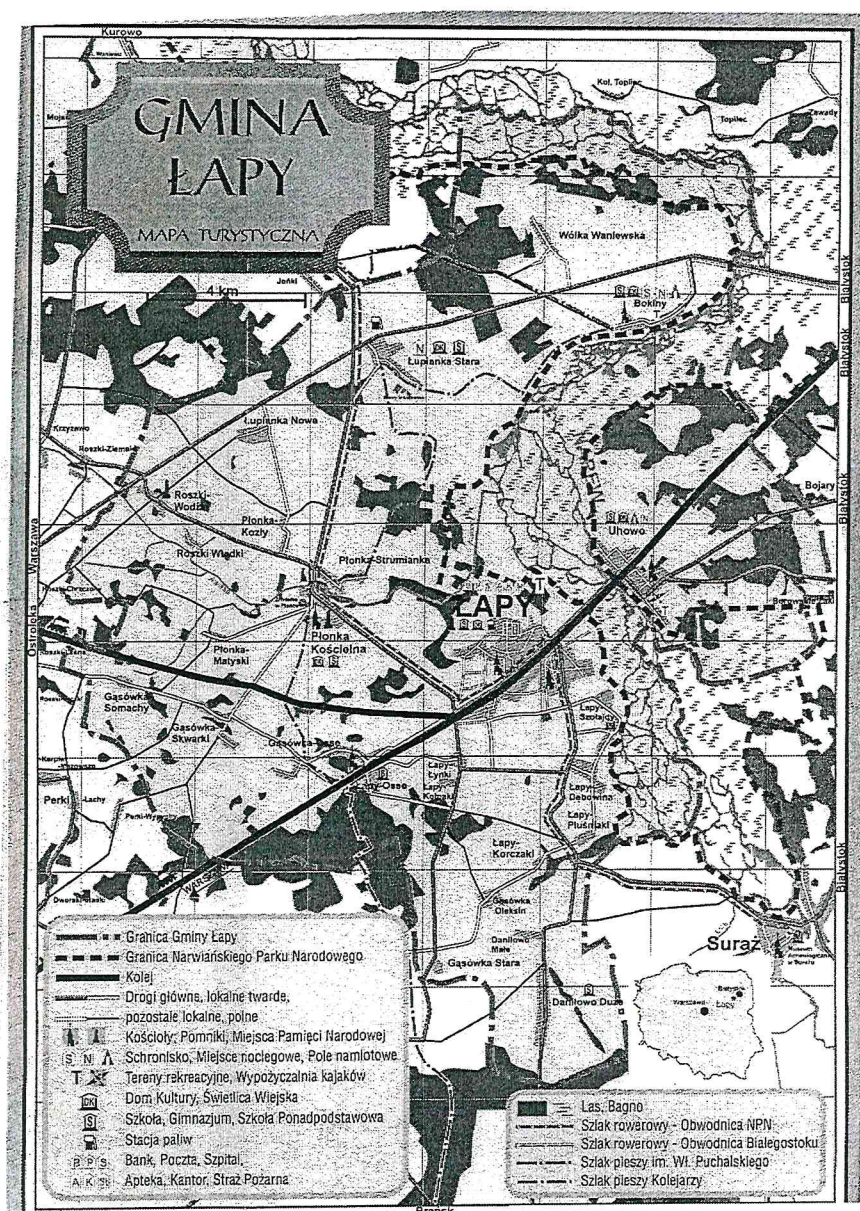
Na sieć drogową składają się drogi wojewódzkie (nr 678,681,682), drogi powiatowe i gminne. Położenie komunikacyjne jest istotnym czynnikiem warunkującym rozwój gospodarczy miasta i gminy. Liczba podmiotów gospodarczych wg ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Łap (do 31.12.2016) i wg Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

TABELA 1 Rejestracja podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat

Rok	Liczba podmiotów powstałych	Liczba podmiotów wykreślonych
2010	217	108
2011	201	488
2012	155	94
2014	139	81
2016	122	74

Źródło: Dane własne na podstawie EG

RYСУNEK 1. Gmina Łapy

Liczba ludności w Gminie Łapy na przestrzeni ostatnich lat zmniejsza się, można zaobserwować wyraźną tendencję spadkową.

TABELA 2: Liczba ludności w latach 2006-2016

Lata	2006	2009	2010	2011	2012	2014	2016
Liczba mieszkańców	22968	22770	22631	22518	22414	22 040	21 624

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Łapach

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 31 grudnia 2016 roku, gminę Łapy zamieszkiwało 22 624 osób, w tym 11 139 kobiet i 10 485 mężczyzn.

WYKRES 1 Płeć mieszkańców Gminy

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Łapach

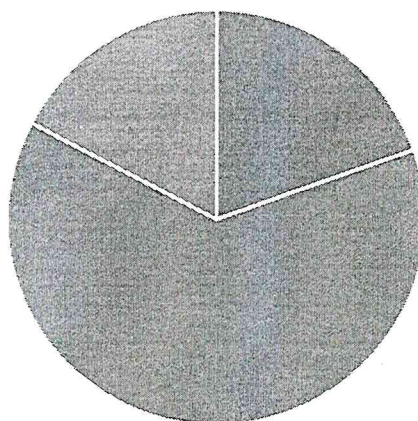
TABELA 3 Ludność w przedziałach wiekowych w gminie w latach 2006-2016

		2006	2009	2012	2014	2016
Wiek	Płeć	Razem	Razem	Razem	Razem	Razem
0-18	Mężczyzn	2565	2301	2049	1952	1892
	Kobiet	2440	2185	2000	1868	1831
		5005	4486	4049	3820	3723
19-65	Mężczyzn	7571	7662	7652	7497	7267
	Kobiet	7159	7102	6907	6716	6415
		14 730	14 764	14 459	14 213	13 682
> 65	Mężczyzn	1049	1136	1181	1251	1326
	Kobiet	2184	2384	2625	2756	2893
		3233	3420	3806	4007	4219
Razem		22968	22770	22414	22 040	21624

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Łapach

WYKRES 2 Struktura wiekowa mieszkańców gminy Łapy w 2016 roku

Struktura Wiekowa Mieszkańców Gminy Łapy

- Osoby w wieku przedprodukcyjnym
- Osoby w wieku produkcyjnym
- Osoby w wieku poprodukcyjnym

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Łapach

Zgodnie z danymi Ewidencji Ludności Gminy Łapy, w ostatnich kilku latach przyrost naturalny ludności był ujemny. To niekorzystna sytuacja.

Zauważalna jest również migracja ludzi młodych i wykształconych ze wsi do miast, co znacznie zmniejsza szanse rozwoju gminy

Na tle danych dotyczących struktury wiekowej mieszkańców kraju, gmina Łapy wypada porównywalnie. Dostrzegamy wysoki procent osób w wieku produkcyjnym z tendencją wzrostową i stosunkowo niski w porównaniu ze średnią krajową i odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. Należy jednak pamiętać, że struktura wiekowa ulega zmianom i w perspektywie kilku najbliższych lat trzeba się liczyć ze wzrostem ilości osób w wieku poprodukcyjnym. Aktualnie według danych w roku 2016 wzrost ten jest niewielki.

Prezentowane dane pozwoliły na sformułowanie następujących **wniosków**:

- zmniejsza się liczba mieszkańców (spadek liczby mieszkańców o 1344 osób w stosunku do liczby z 2006r.),
- społeczeństwo „starzeje się” - maleje liczba dzieci i młodzieży w stosunku do liczby ludzi w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

I. REKOMENDACJE Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

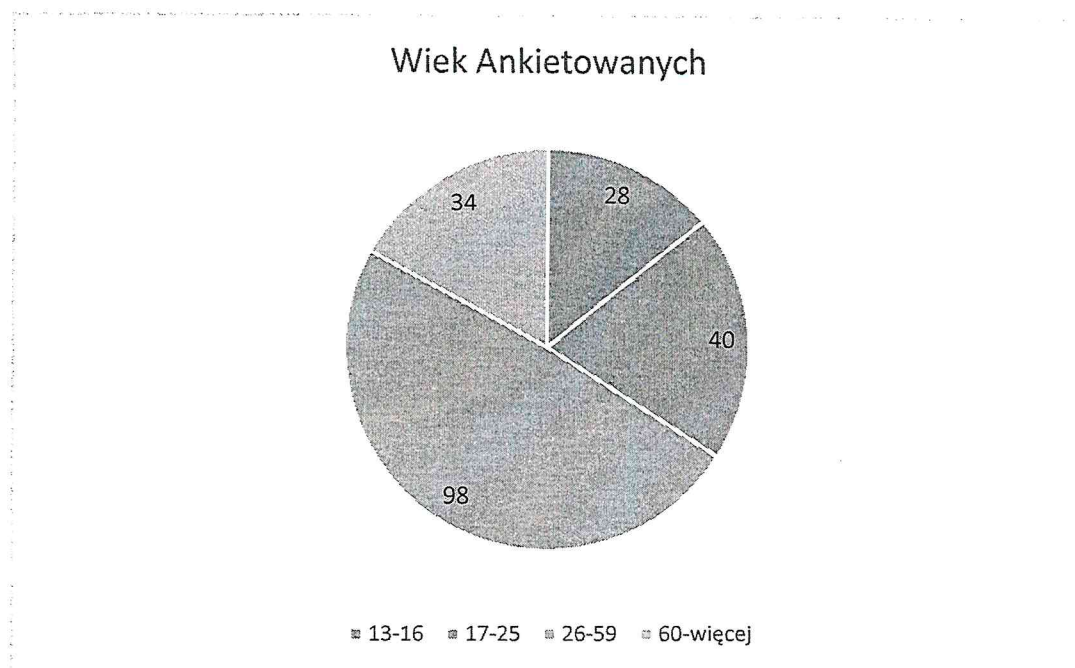
W listopadzie 2017 roku wśród mieszkańców zostało przeprowadzone ankietowanie. Zebrane podczas badania dane posłużyły do wypracowania elementów diagnostycznych dla zespołu ds. opracowania „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Łapy na lata 2014 - 2021”.

Respondentami badań byli: uczniowie, pracownicy organizacji pozarządowych, uczniowie, klienci pomocy społecznej, mieszkańcy miasta.

Analiza ankiet i opracowane rekomendacje zostały przygotowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

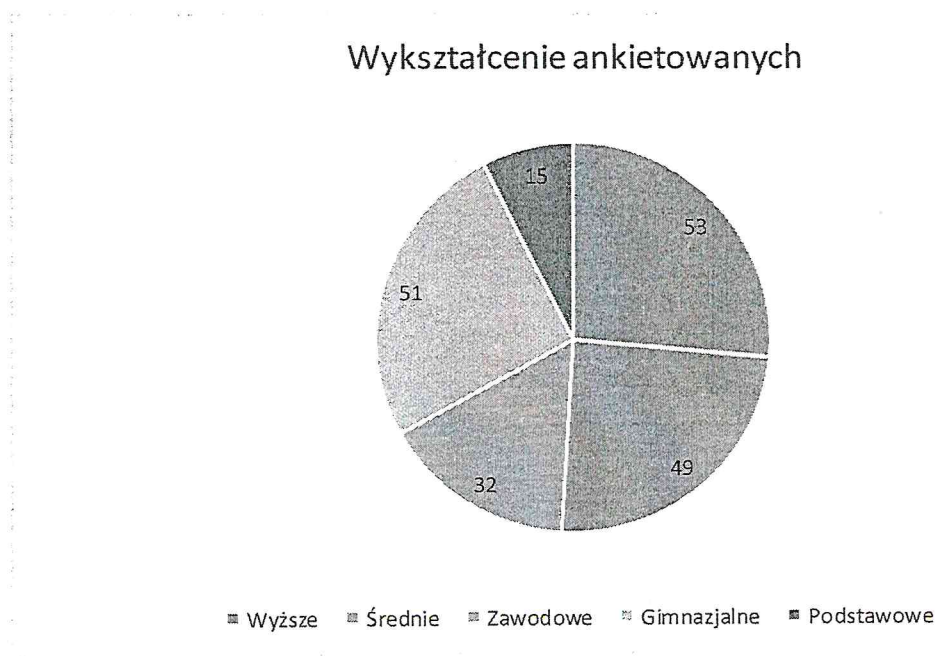
Narzędziem badawczym była anonimowa ankieta. W badaniu wzięło udział 200 osób w wieku od 13 lat z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym, zawodowym, średnim i wyższym. Grupę badawczą stanowił przekrój różnych grup społecznych. 73,5% badanych stanowiły kobiety, 26,5% mężczyźni. 73% badanych jako miejsce zamieszkania wskazało miasto, 26% wieś.

WYKRES 3 Struktura wiekowa ankietowanych

ŹRÓDŁO: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

WYKRES 3 Struktura wykształcenia ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

W pytaniu 1 ankiety respondenci zostali poproszeni o wypełnienie tabeli określając stopień zadowolenia z warunków życia w gminie. Należało zaznaczyć jedną z możliwych

odpowiedzi od 1 do 5, przy czym 1=bardzo niezadowolony/a, 2= niezadowolony/a, 3= niezdecydowany/a, 4= zadowolony/a, 5= bardzo zadowolony/a.

TABELA 4 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 1 Pt. „Stopień zadowolenia z warunków życia w Gminie Łapy”

Lp.	Pytanie/Ocena	1	2	3	4	5
1.	Poziom opieki zdrowotnej	15	51	32	49	53
2.	Poziom opieki społecznej	8	23	73	63	32
3.	Bezpieczeństwo mieszkańców	7	27	75	68	22
4.	Warunki mieszkaniowe	10	18	55	84	33
5.	Stan dróg	72	68	37	16	7
6.	Edukacja przedszkolna	7	14	71	73	32
7.	Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne	4	22	76	74	22
8.	Dostępność doradztwa psychologiczno- prawnego	16	46	72	45	20
9.	Dostępność do handlu i usług	10	85	47	25	10
10.	Dostęp do Internetu	48	90	36	19	7
11.	Dostęp do informacji na temat wydarzeń w gminie	7	30	43	92	27
12.	Dostęp do kultury i rozrywki	14	39	63	69	15
13.	Organizacja imprez cyklicznych w gminie	12	32	69	65	21
14.	Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe itp.)	20	45	65	50	19
15.	Miejsca rekreacji (place zabaw, szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, boiska sportowe)	25	47	60	57	10
16.	Poziom udziału mieszkańców w życiu publicznym gminy	19	54	81	38	7
17.	Siła więzi międzyludzkich integrujących mieszkańców	18	54	84	33	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

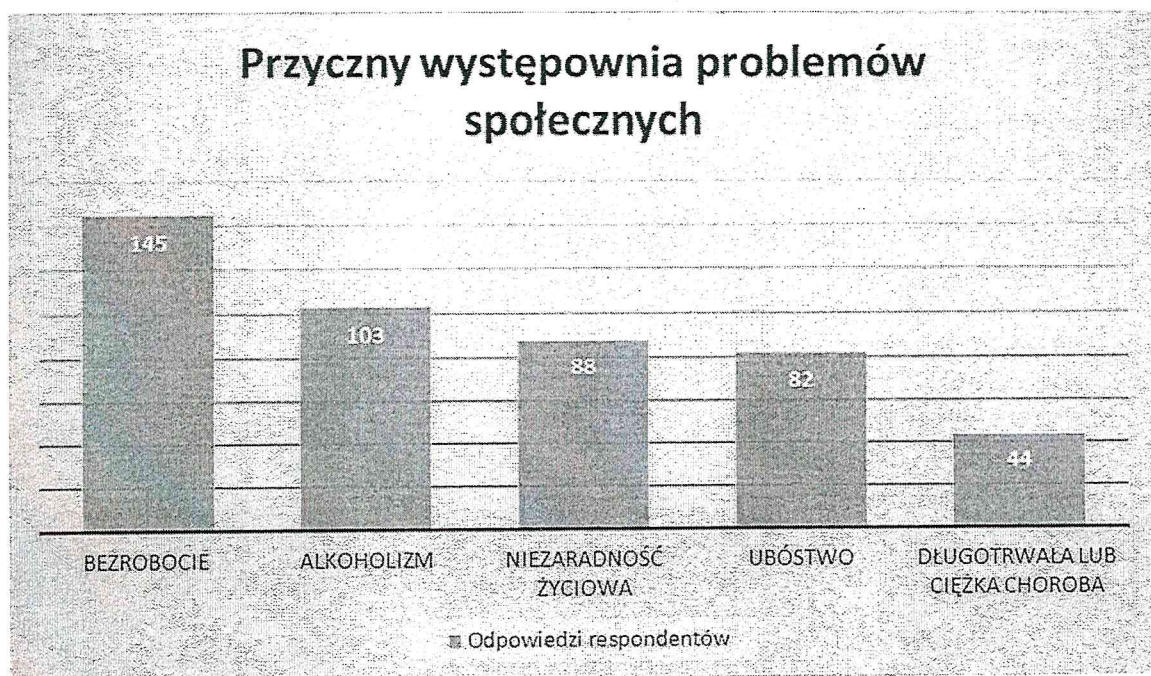
Pozwala to sformułować wnioski:

- 45% badanych jest zadowolonych lub bardzo zadowolonych z poziomu bezpieczeństwa na terenie gminy,
- prawie 60 % ankietowanych warunki mieszkaniowe ocenia jako dobre lub bardzo dobre,

- 70% badanych jest bardzo niezadowolonych lub niezadowolonych ze stanu dróg i dostępu do Internetu,
- prawie 60% osób objętych badaniem dobrze lub bardzo dobrze ocenia dostęp do informacji na temat wydarzeń w gminie.

Pytanie 2 dotyczyło przyczyn występowania problemów społecznych. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, iż 145 osób czyli prawie 75% badanych za najważniejszy problem społeczny, powodujący trudne warunki życiowe uważa bezrobocie. Ponad połowa badanych na drugim miejscu klasyfikuje alkoholizm. Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia wykres poniżej.

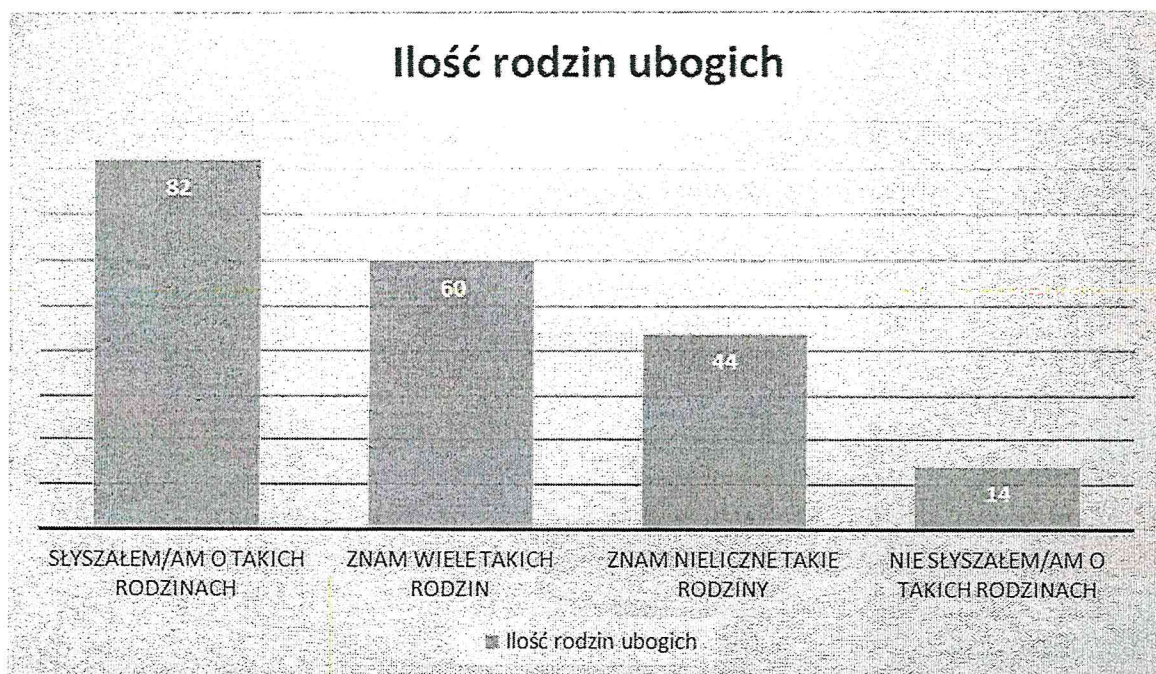
WYKRES 4 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

W **pytaniu 3** ankietowani zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi czy ich zdaniem na terenie Gminy zamieszkuje dużo rodzin ubogich. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że 41% słyszało o takich rodzinach, 30% zna wiele takich rodzin. Pozostałe 29% zna nieliczne takie rodziny, lub o nich nie słyszało. Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia wykres poniżej.

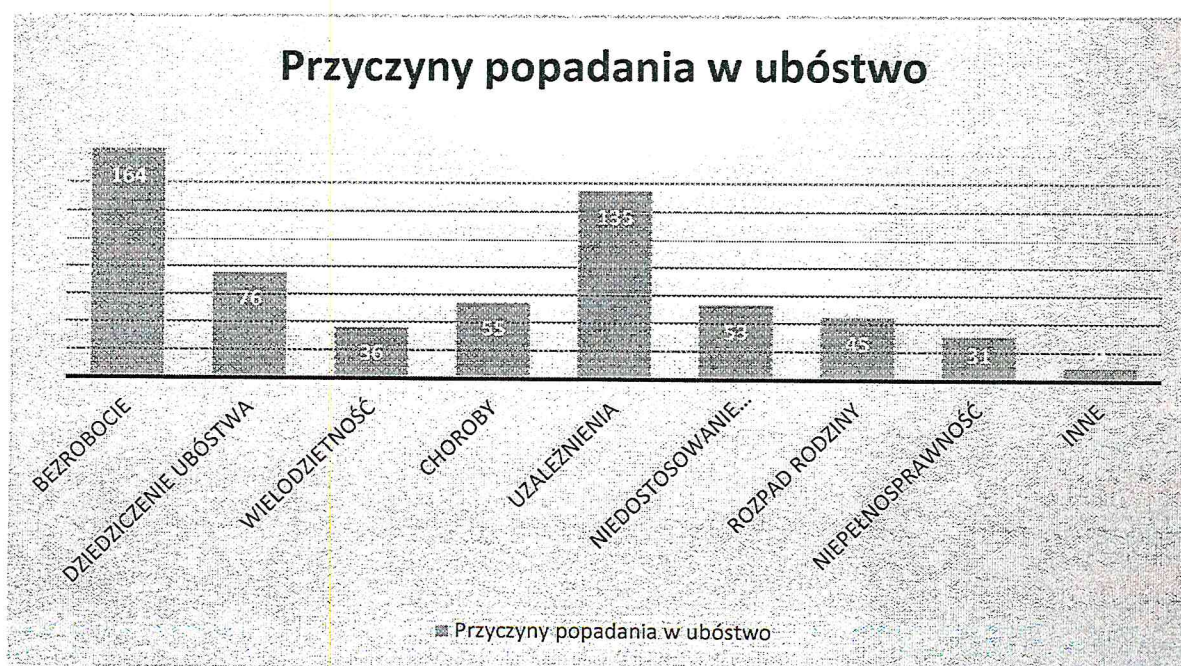
WYKRES 5 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

W pytaniu numer 4 ankietowani zostali poproszeni o podanie trzech najważniejszych przyczyn popadania w ubóstwo. Za najważniejszy powód ponad 80 % badanych uważa bezrobocie. Jako drugą przyczynę wskazano uzależnienia (67,5%).

WYKRES 6 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

Pytanie 5 to przedstawienie opinii mieszkańców na temat skali problemu uzależnień na terenie Gminy Łapy. 26 % mieszkańców określiło skalę problemu jako wysoką, 36% jako średnią, 30% nie umie jej określić, jedynie 6% badanych uważa, że jest niska. Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

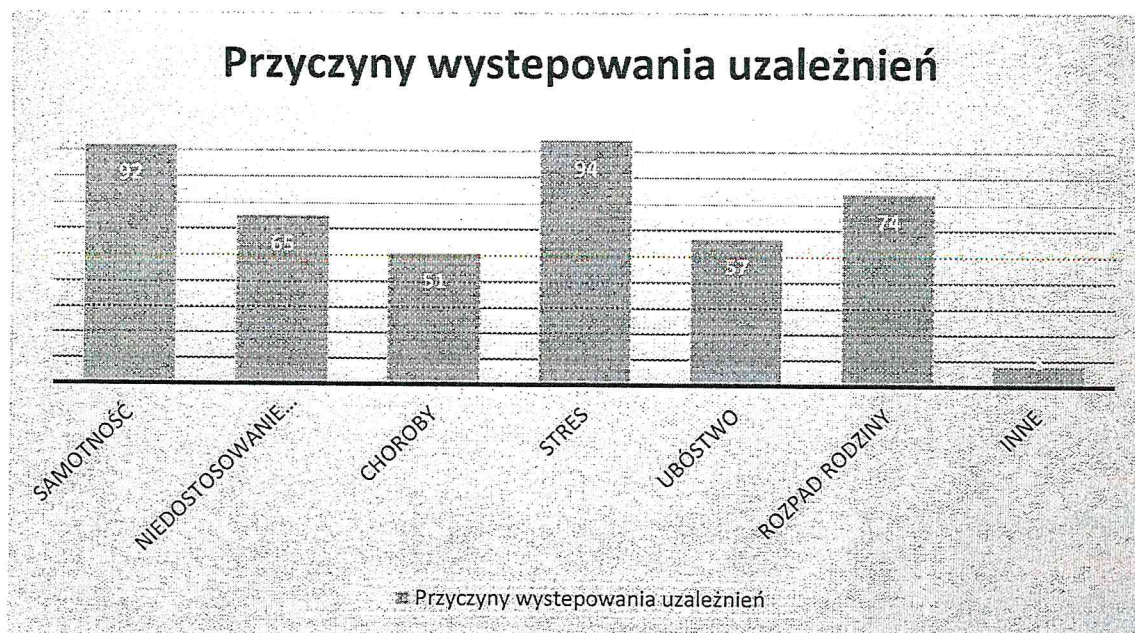
WYKRES 7 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

Pytanie 6 miało na celu określenie przyczyn występowania uzależnień w Gminie Łapy. Spośród wskazanych czynników można było zaznaczyć trzy. Ponad 75% ankietowanych jako najważniejszy czynnik wskazało bezrobocie, 47% zaznaczyło stres, 46% podało samotność. Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

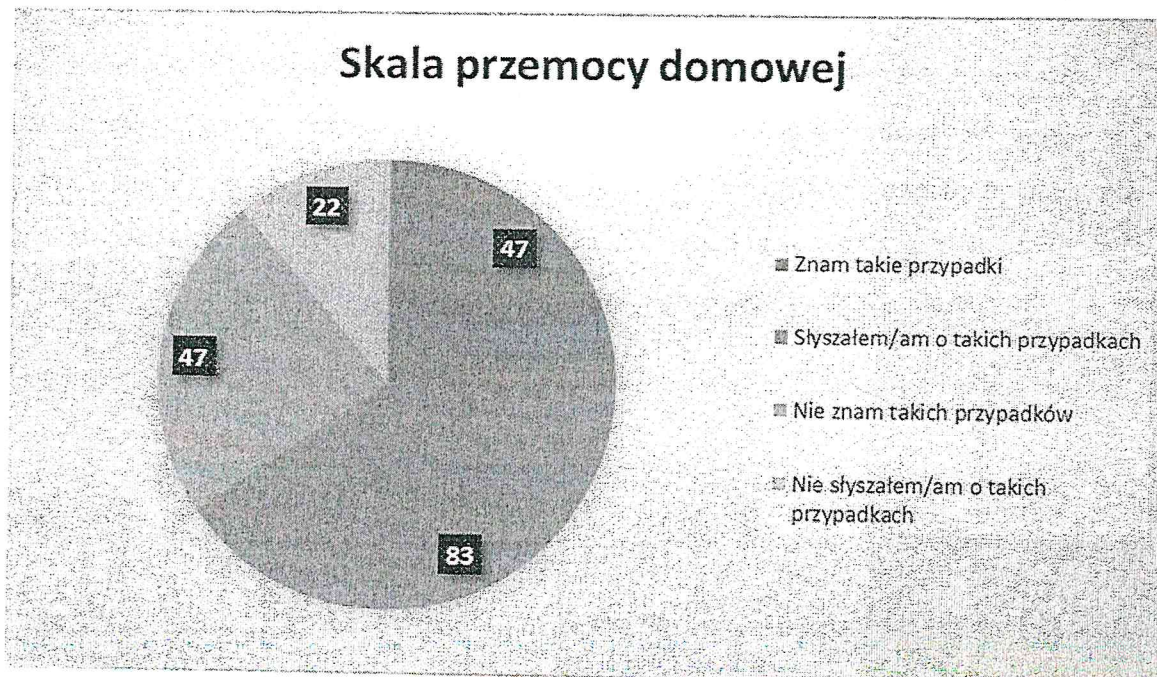
WYKRES 8 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

Pytanie 7 miało na celu określenie czy na terenie Gminy Łapy występuje zjawisko przemocy domowej. Prawie 42% badanych słyszało o przypadkach przemocy domowej występujących na terenie gminy. Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

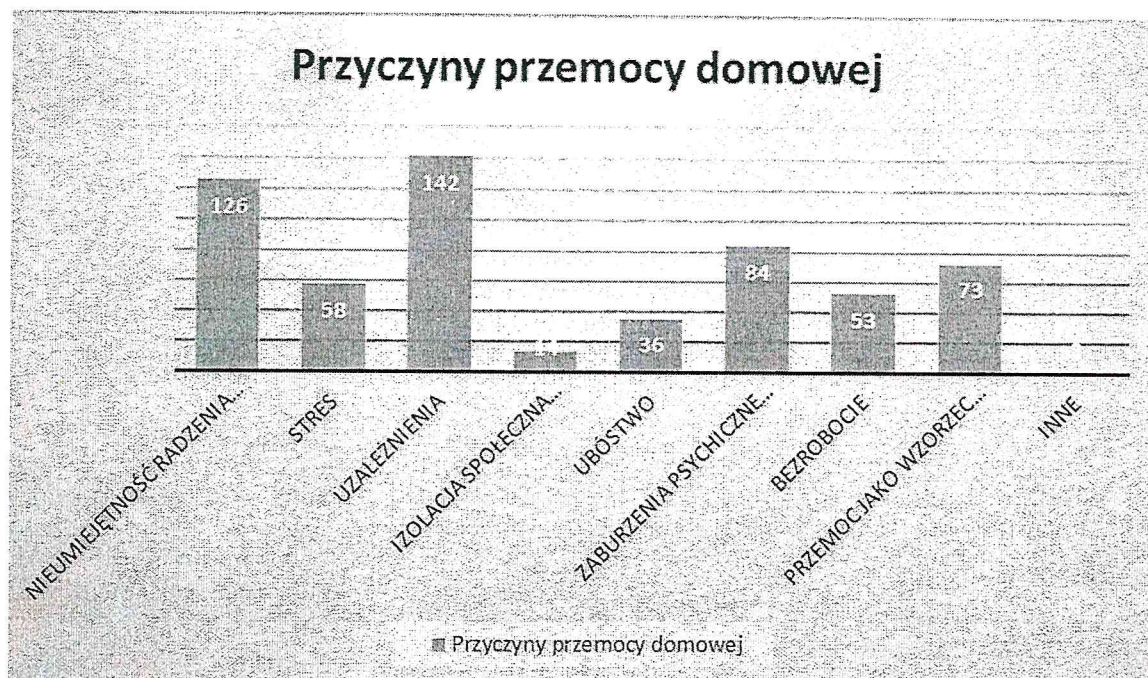
WYKRES 9 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

Pytanie 8 skierowane do respondentów miało na celu określenie przyczyn przemocy domowej. 71 % ankietowanych wskazało uzależnienia, 63% - nieumiejętność radzenia sobie z problemami, 42%- zaburzenia psychiczne (osobowości). Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

WYKRES 10 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 8

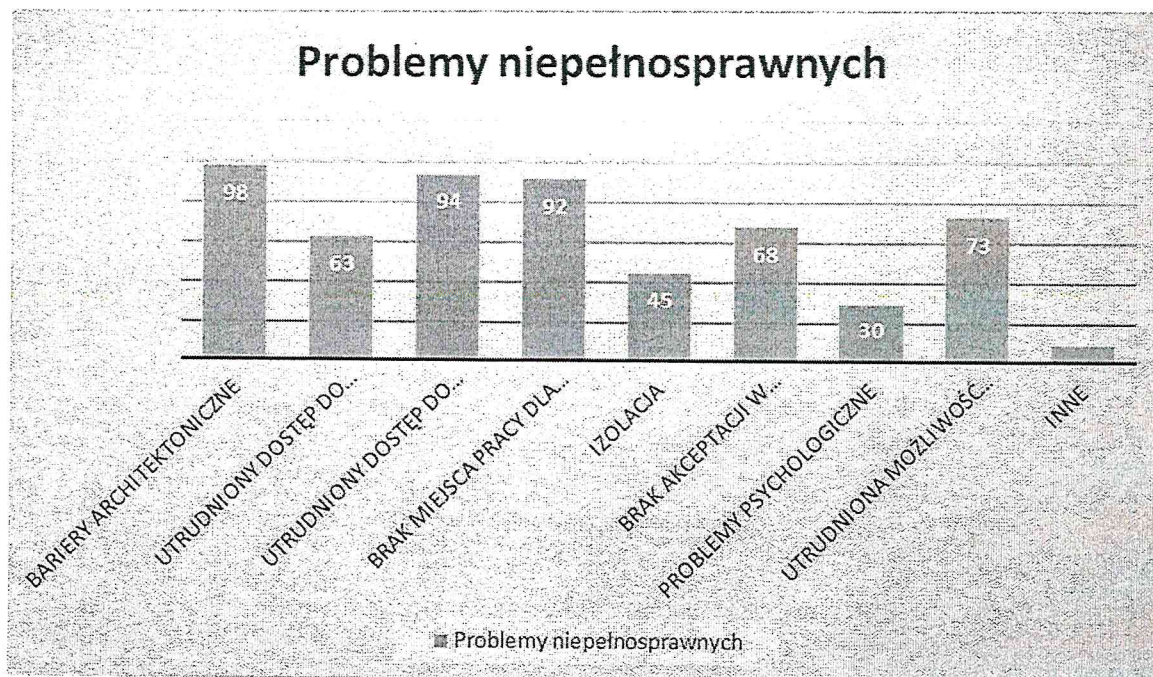

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

W **pytaniu 9** respondenci zostali zapytani o trzy najważniejsze problemy społeczne z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne. Uzyskane odpowiedzi pomogły określić co stanowi dla nich największy problem.

W pierwszej kolejności anektowani wskazywali na bariery architektoniczne, utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych, brak miejsc pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością.

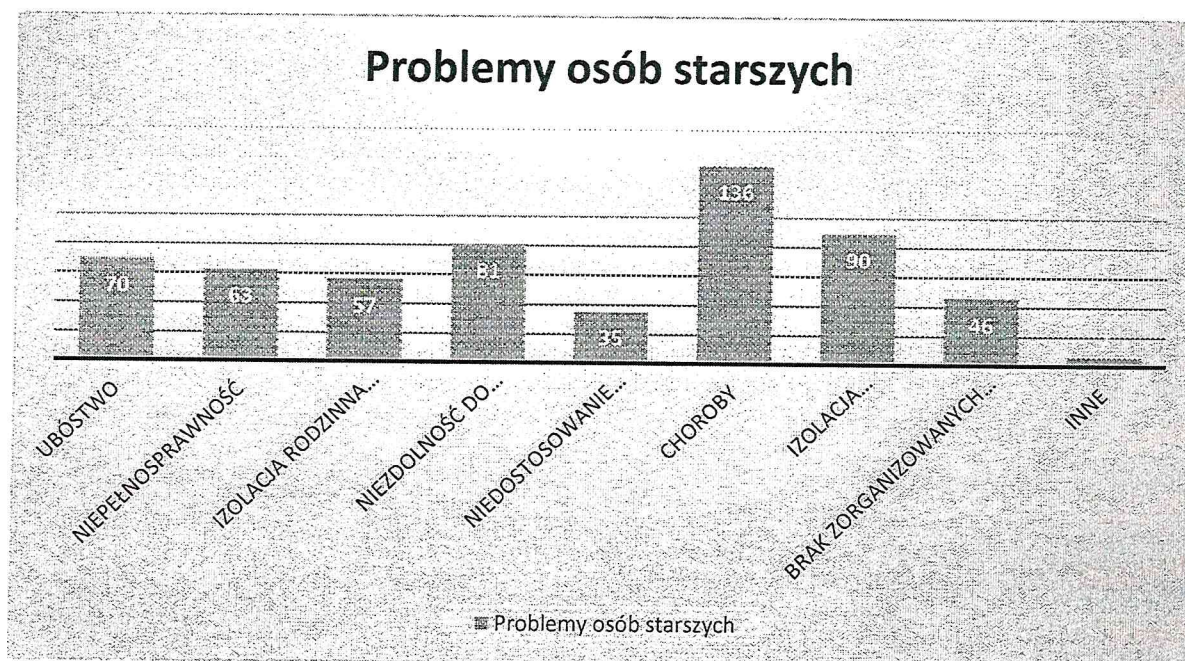
WYKRES 11 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

W Pytaniu 10 respondenci zostali zapytani o trzy najważniejsze problemy społeczne z jakimi borykają się osoby starsze na terenie Gminy. Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

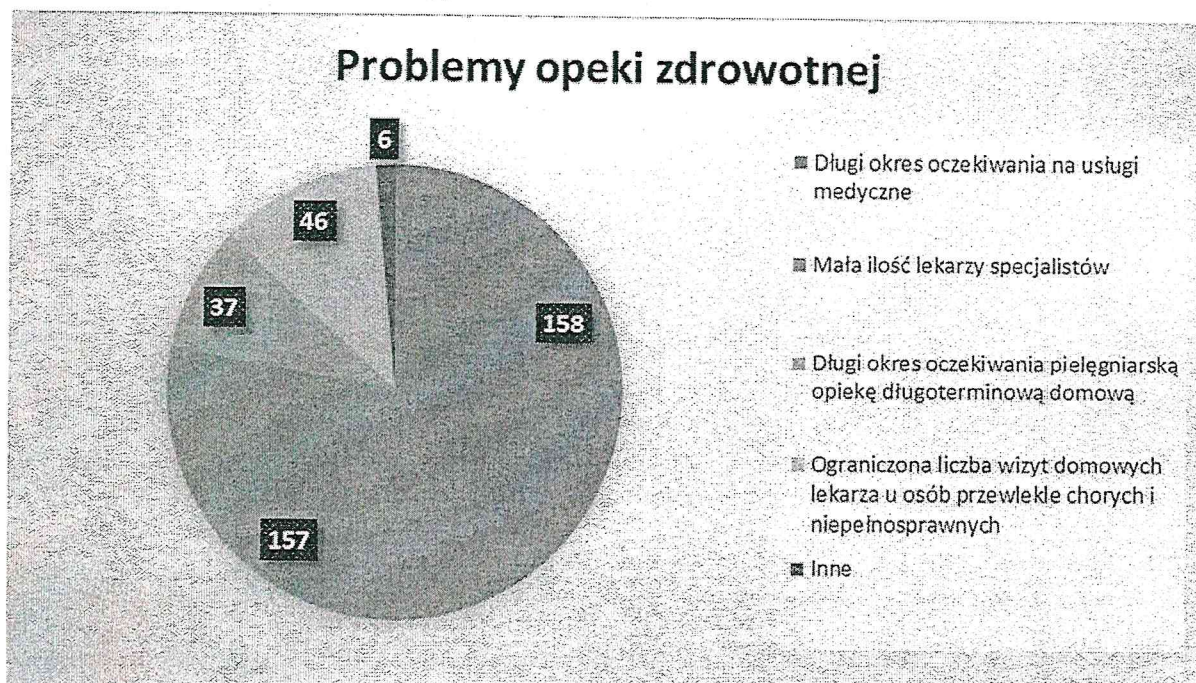
WYKRES 12 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

Pytanie 11 dotyczyło największych problemów sfery opieki zdrowotnej na terenie Gminy Łapy. Ankietowani mogli wskazać dwie odpowiedzi. Prawie 80% za najważniejsze problemy uznało długi okres oczekiwania na usługi medyczne i małą ilość lekarzy specjalistów. Odpowiedzi ankietowanych ilustruje poniższy wykres.

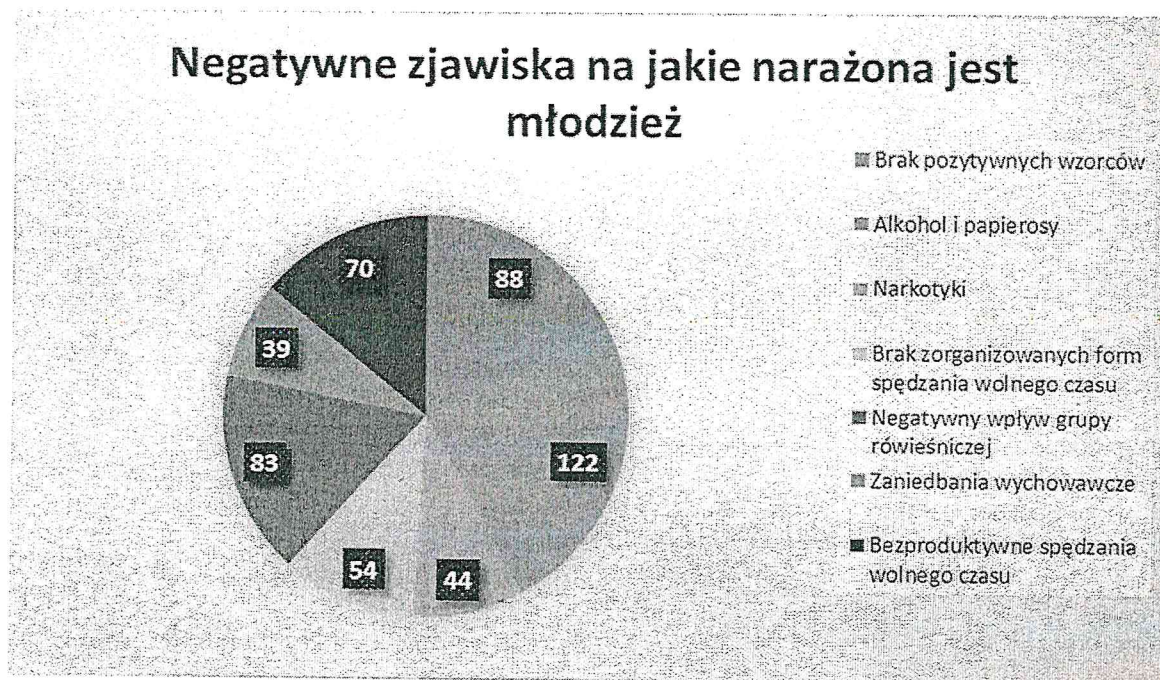
WYKRES 11 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

Pytanie 12 skierowane do respondentów miało na celu określenie negatywnych zjawisk społecznych, na które narażone są dzieci i młodzież na terenie Gminy Łapy. Uzyskane odpowiedzi pomogły w określeniu na jakie zjawiska w pierwszej kolejności należałoby zwrócić uwagę i zapobiec ewentualnemu propagowaniu tychże zachowań.

Najczęściej wymienianymi zjawiskami, które negatywnie wpływają na dzieci i młodzież na terenie naszej gminy zdaniem badanych jest alkohol i papierosy, brak pozytywnych wzorców i autorytetów, negatywny wpływ grupy rówieśniczej.

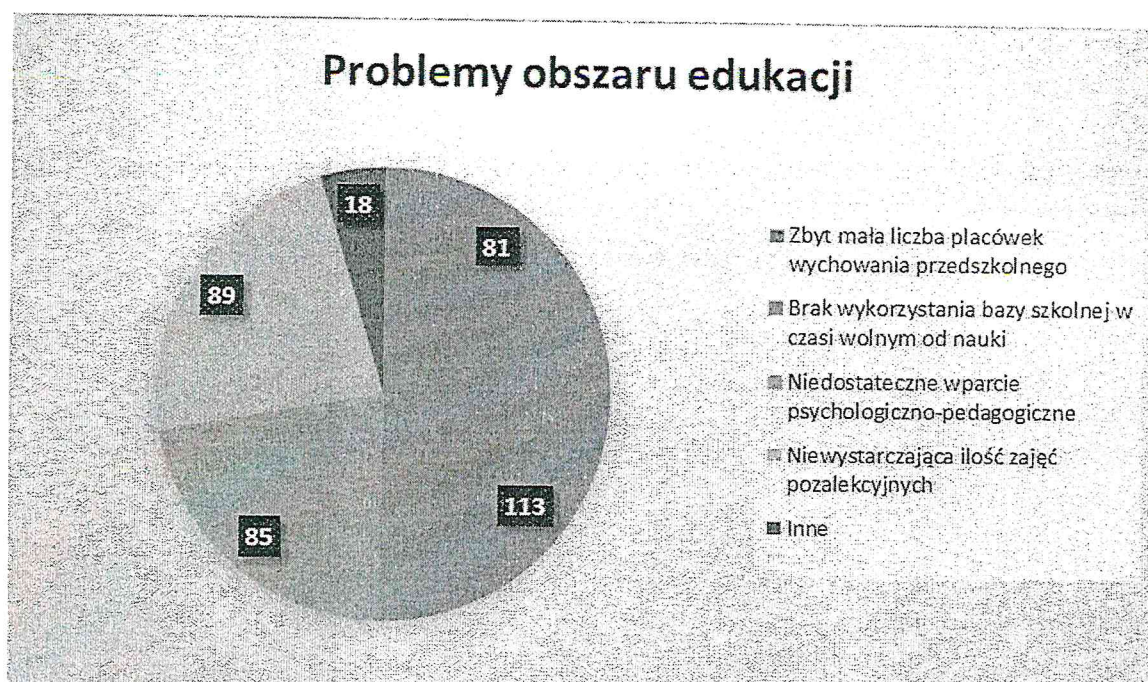

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

Pytanie 13 miało na celu poznanie opinii ankietowanych na temat najważniejszych problemów obszarów edukacji na terenie Gminy Łapy.

Biorąc pod uwagę udzielone odpowiedzi w pierwszej kolejności ankietowani odpowiedzieli, że jednym z najważniejszych problemów w obszarze edukacji jest brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki. Ankietowani wymienili również niewystarczającą ilość zajęć pozalekcyjnych.

WYKRES 12 Odpowiedzi respondentów do pytania numer 13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

W pytaniu 14 ankietowani ocenie w skali od 1-5 poddali działania, które przyczynią się do rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Łapy. Otrzymane wyniki pozwoliły stworzyć poniższą tabelę.

TABELA 5 Odpowiedzi respondentów do pytania numer ankiety 14

		Średnia ocena
1.	Usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych	3,8
2.	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	3,7
3.	Pomoc psychologa	3,6
4.	Wspieranie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: poradnictwo i działania interwencyjne	3,7
5.	Mieszkania chronione, lokale socjalne	3,5
6.	Likwidacja barier architektonicznych w instytucjach publicznych	3,5
7.	Profilaktyka uzależnień skierowana dla dzieci i młodzieży	3,7
8.	Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	3,8
9.	Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy, opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	3,9
10.	Zwiększenie pomocy socjalnej dla najuboższych	3,4
11.	Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	4,1
12.	Szkolenia umożliwiające podniesienie kwalifikacji zawodowych dla osób bezrobotnych	3,6
13.	Organizacja prac społecznie użytecznych i robót publicznych	3,6

14.	Wspieranie działań artystycznych, kulturalnych, promocja gminy	3,5
15.	Organizowanie imprez integracyjnych mających na celu aktywizację środowisk lokalnych	3,4
16.	Wspieranie działalności Klubu Seniora	3,5
17.	Usługi w postaci pomocy sąsiedzkiej	3,3
18.	Potrzeba pedagogizacji rodziców i dzieci	3,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Łapy

Do najważniejszych zadań do zrealizowania w obszarze społecznym zdaniem mieszkańców gminy Łapy są:

- Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów,
- Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy, opieki medycznej w szkołach i przedszkolach,
- Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- Usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych.

WNIOSKI I REKOMENDACJE Z BADAŃ

- Wśród najważniejszych problemów społecznych mieszkańcy wskazali na **bezrobocie**. To najważniejszy element do pracy instytucji i organizacji w najbliższych latach,
- Na drugim miejscu znalazły się niewystarczające miejsca do spotkań, imprez społecznościowych i spędzania czasu wolnego dla młodzieży i rodzin, szczególnie w sołectwach, poza miejscowością gminną,
- Ważnym aspektem aktualizacji strategii powinna być też sprawa migracji rodzin, wyobcowania osób starszych, ich izolacji oraz problem uzależnień i pomocy rodzinom,
- Jednym z ważnych aspektów wynikających z badań jest oczekiwany wzrost aktywności mieszkańców w rozwiązywaniu problemów poprzez integrację, działania w grupach i organizacjach społecznych.

II. INFORMACJE Z INSTYTUCJI

W październiku i listopadzie 2017 zebrano również dane statystyczne, informacje i potrzeby od instytucji i organizacji działających w sferze społecznej na terenie miasta i gminy Łapy. Pozwoliło to na przygotowanie diagnozy prezentowanych poniżej obszarów. Ze

wszystkimi danymi zapoznany był również Zespół ds. Opracowania Strategii. Materiał został opracowany przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach.

1. EDUKACJA I KULTURA

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Łapy funkcjonuje od 1949 roku. Oprócz biblioteki głównej, która mieści się w Łapach. Funkcjonują jeszcze 3 filie wiejskie: w Daniłowie Dużym, Płonce Kościelnej, Uhowie. Wszystkie placówki wyposażone są w komputery, użytkownicy mogą bezpłatnie skorzystać z Internetu, w tym z sieci WI-FI. W Oddziale dla dzieci znajduje się 8 tabletów.

Biblioteka oprócz bezpłatnego dostępu do książek i czasopism, udzielania wszelkiego rodzaju informacji, organizuje zajęcia edukacyjne i kulturalne dla różnych grup wiekowych. W latach 2014-2016 ogółem przeprowadzono 938 różnorodnych imprez (Łapy – 478, Daniłowo-152, Płonka Kościelna – 125, Uhowo – 183).

W filiach wiejskich praca kulturalno- oświatowa organizowana jest głównie pod kątem dzieci. Współpraca ze szkołami i wiejskimi domami kultury układała się bardzo dobrze. Organizowane są lekcje i wycieczki biblioteczne, spotkania autorskie, spotkania z ciekawymi ludźmi, konkursy, głośne czytanie dla przedszkolaków, przeglądy książek, akcje tematyczne np. „Cała Polska Czyta Dzieciom”, „Tydzień Bibliotek”, „Wakacje z książką”, „Ferie w bibliotece”. W Uhowie działa przy bibliotece Dyskusyjny Klub Książki, zrzeszający dorosłych czytelników. Użytkownicy wszystkich placówek mieli bezpłatny dostęp do użytkowania serwisu Lerni zawierającego e-kurs języka obcego. Dużą popularnością cieszyły się pokazy filmowe. Dzięki wykupionej licencji dzieci i młodzież z okolicznych miejscowości mogła bezpłatnie oglądać filmy na dużym ekranie.

Biblioteka w Łapach oprócz szeregu zajęć dla najmłodszych użytkowników, organizowała działania dla czytelników dorosłych (m.in. Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie, Tydzień Bibliotek, spotkania z ciekawymi ludźmi, seanse filmowe dla seniorów, kursy komputerowe). Biblioteki dużą wagę przywiązywały do obsługi osób starszych i niepełnosprawnych.

Biblioteka posiada zbiory odpowiednie dla osób niedowidzących bądź niewidomych. Każda z bibliotek udostępniała odtwarzacze książek mówionych tzw. Czytaki Plus oraz książki z dużą czcionką. Dla osób niepełnosprawnych na ich życzenie dostarczane były książki do domu.

Przy bibliotece działa o kilku lat Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku. Pracownicy biblioteki wspierają działalność UTW merytorycznie i organizacyjnie.

UTW prowadzi aktywną działalność rozwijając swoje zainteresowania poprzez udział w zajęciach takich jak: lektorat języka angielskiego, warsztaty plastyczno-rękodzielnicze, literacko-dyskusyjne oraz sportowe (aerobic, gimnastyka, nordic walking itp.). Ponadto ściśle współpracuje z innymi organizacjami z terenu miasta realizując wspólne projekty.

Działają:

- Dyskusyjny Klub Książki – Łapy, Uhowo
- Młodzieżowy Klub Filmowy KAPPA FILM - Łapy
- Kino Seniora KLAPS - Łapy
- Kino dla dzieci FILMOŁAP – Łapy

Prowadzono zajęcia, które na stałe wpisały się w kalendarz wydarzeń. Najważniejsze z nich to:

- Ferie w bibliotece – styczeń, luty (wszystkie placówki)
- Tydzień Bibliotek – maj (wszystkie placówki)
- Cała Polska Czyta Dzieciom – maj (wszystkie placówki)
- Noc Bibliotek – czerwiec (Łapy)
- Wakacje z książką – lipiec, sierpień (wszystkie placówki)
- Narodowe Czytanie – wrzesień (Łapy)

Dom Kultury posiada w użyczeniu budynki: WDK Uhowo, WDK Płonka Kościelna, WDK Łapy Szołajdy, ŚW Łupianka Stara, ŚW Bokiny, Budynek po Szkole Podstawowej w Bokinach,

Część budynku (główna siedziba) przy ulicy Nowy Rynek 15 w Łapach, budynek przy ulicy Głównej 8 (były Dom Partii). W placówkach wiejskich w ostatnich latach wykonane zostały prace remontowe wewnątrz budynku.

Propozycje programowe wynikały ze statutu Domu Kultury w Łapach. Działalność była wielokierunkowa, niepomijająca żadnej dziedziny kultury. Wszystkie formy i metody pracy mają na celu integrację poszczególnych grup i środowisk oraz zainteresowanie społeczeństwa życiem kulturalnym. Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, przygotowanie ich do odbioru sztuki, rozwijanie zamiłowań i zdolności, wychowanie poprzez sztukę, stanowi główne zadanie DK.

Propozycje kulturalne we wszystkich placówkach kultury kierowane są pod adresem całej społeczności. Dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy są odbiorcami imprez, a także zajęć stałych. Potrzeby kulturalne uzależnione są od wieku uczestników, zainteresowań, środowiska w którym żyją i otoczenia, w którym przebywają najczęściej. Sytuacja finansowa mieszkańców miasta i gminy nie pozwala na uczestnictwo w imprezach drogie, dlatego też chętnie korzystają z imprez bezpłatnych.

Okres od stycznia do czerwca 2016 był kontynuacją działań kulturalnych w mieście i gminie Łapy - działań, które wynikają ze Statutu Domu Kultury zatwierdzonego przez Radę Miejską w Łapach.

Statutowa działalność to praca w zakresie edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę.

Poprzez uczestnictwo w zajęciach kół zainteresowań: plastycznych, muzycznych, teatralnych, tanecznych, modelarskich, rytmiki, dzieci i młodzież rozwijały swoje zainteresowania i zdolności.

Dzieci uczestniczyły w konkursach i turniejach zdobywając nagrody i wyróżnienia. Ogłaszane przez Dom Kultury w Łapach konkursy i przeglądy zjednały wielu sympatyków. Uczestniczą w nich szkoły i przedszkola z gminy Łapy i wiele szkół z gmin ościennych. Dzieciom i młodzieży podczas ferii zimowych i akcji lato zapewniona jest opieka i aktywny wypoczynek.

Zorganizowano szereg imprez masowych i plenerowych, typu festynowego. W sali Domu Kultury zorganizowano wiele koncertów. Prowadzona była też działalność oświatowa, do której zaliczamy: spotkania, prelekcje. Dom Kultury był miejscem spotkań z ludźmi polityki, przedstawicielami władz samorządowych. W Małej Galerii Domu Kultury w Łapach organizowano wystawy i spotkania autorskie. Galeria Narwiańska w Uhowie była odwiedzana

przez młodzież szkolną.

Tradycja ludowa i folklor zajmuje ważne miejsce w działalności Domu Kultury a zwłaszcza placówek terenowych. Aktywnie działają zespoły śpiewacze: Łupinianki, Płonkowanie i Uhowianki, które reprezentują gminę na wielu imprezach.

Wiele uwagi poświęcano też działalności informacyjno-wydawniczej. Pracownia komputerowa DK w Łapach wykonuje plakaty dyplomy, katalogi, albumy, foldery itp.

PRACOWNIE, ZESPOŁY I KOŁA ZAINTERESOWAŃ

- STAŁE FORMY PRACY DK w Łapach

Dom Kultury w Łapach

- Teatr Młodzieżowy KAPRYS- 4 grupy,
- Pracownia plastyczna – 6 grup,
- Studio piosenki estradowej , Ognisko Muzyczne „Metrum”
- Grupa Tańca Współczesnego,
- Grupa tańca HIP-HOP,
- Pracownia malarstwa i rysunku „Trzy kolory,
- Rytmika,
- Koło modelarskie,
- Chór „Łapskie Nutki”,
- Pracownia „Klub Młodych Odkrywców”,
- Miejska Orkiestra Dęta,
- Mała Galeria DK – miejsce prezentacji twórczości profesjonalnej i amatorskiej.

PLACÓWKI TERENOWE

Wiejski Dom Kultury w Płonce Kościelnej

- Zespół Śpiewaczy „Płonkowanie”
- Zajęcia teatralne i plastyczne.

Wiejski Dom Kultury w Uhowie

- Pracownia przyrodnicza,
- Zespół Śpiewaczy „Uhowianki”,
- Galeria Narwiańska WDK Uhowo – prezentacja walorów przyrodniczych i kulturowych

rejonu Narwiańskiego Parku Narodowego.

Wiejski Dom Kultury w Łapach Szołajdach

- Zajęcia plastyczne.

Świetlica w Łupiance Starej

- Zespół Śpiewaczy „Łupinianki”,
- Zajęcia plastyczne.

Świetlica w Bokinach

- Zajęcia plastyczne

Wśród najważniejszych potrzeb i problemów **obszaru kultury** wymieniane są :

- Modernizacja i remont budynku Biblioteki w Łapach, dostosowanie budynku dla osób starszych i niepełnosprawnych, matek z małymi dziećmi (zainstalowanie windy i podjazdu).
- Potrzeba utworzenia w części południowej miasta, filii bibliotecznej. Mieszkańcy z tej części miasta mają utrudniony dostęp do bezpłatnego korzystania z książek i prasy, Internetu czy też możliwości uczestniczenia w imprezach czytelniczych. Dla wielu osób (małe dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne) wiadukt kolejowy stanowi pewną barierę w dotarciu do biblioteki głównej znajdującej się w innej części miasta.

Edukację w gminie zapewniają: dwa przedszkola publiczne, do których uczęszcza 290 dzieci, oraz 280 dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

W gminie jest 6 szkół podstawowych publicznych, w których uczy się 982 uczniów oraz jedna szkoła podstawowa niepubliczna licząca 124 uczniów, trzy gimnazja publiczne, w których uczy się 428 uczniów, oraz jedno niepubliczne liczące 96 uczniów, szkoły ponadgimnazjalne.

Są to dane za rok szkolny 2016/2017. W roku szkolnym 2017/2018 została przeprowadzona reforma edukacji. Która przywróciła szkoły podstawowe ośmioletnie, likwidując gimnazja. Przedmiotowa aktualizacja Części Diagnostycznej Strategii jest do grudnia 2016 roku.

TABELA 6 Liczba uczniów w szkołach na przestrzeni 2006-2016 W nawiasach liczba dzieci dojeżdżających

Rok/ szkoła	KSP	SP nr 1	SP nr 2	SP w Uhowie	SP w Łupiance Starej	ZS w Łapach	ZS w Płonce Kosc.	G nr 1	Gimna zjum Niep.	I LO	ZSM
2006	-	504 (2)	383 (70)	109 (0)	94 (41)	242 (0)	289 (190)	739 (121)	-	471 (182)	1253 (556)
2009	-	494 (4)	333 (61)	126 (0)	93 (33)	199 (0)	239 (168)	610 (128)	-	458 (193)	797 (420)
2012	178 (5)	420 (1)	287 (47)	131 (1)	93 (53)	195 (0)	210 (132)	472 (96)	-	397 (185)	648 (383)
2014	116 (2)	427 (4)	265 (43)	120 (1)	102(51)	196 (0)	203 (75)	379 (94)	-	302 (159)	521(6 3)
2016	208 (2)	393 (6)	293 (59)	105 (1)	94(51)	186 (0)	201 (75)	338 (86)	131 (22)	232 (118)	355 (64)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze szkół

Zła sytuacja materialna rodzin powoduje, iż rodzice nie są w stanie zapewnić dzieciom dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, tak aby mogły one rozwijać swoje zainteresowania. Tylko dzięki funduszom unijnym szkoły lub inne instytucje okresowo prowadzą takie zajęcia nieodpłatnie.

Koła zainteresowań :

— KATOLICKA SZKOŁA PODSTAWOWA W ŁAPACH

Zajęcia: muzyczne, sportowe, szachowe, gier planszowych, przedsiębiorczości, Szkolne Koło CARITAS

— SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1

Koła: Informatyczne, przedmiotowe, artystyczne, sportowe. Zajęcia: rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, socjoterapeutyczne, integracji sensorycznej, gimnastyki korekcyjnej. nauka języka polskiego dla obcokrajowców

— SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2

Koła: przyrodnicze, historyczne, matematyczne, j. angielskiego, j. polskiego, artystyczne, haftu krzyżkowego, Zajęcia: dydaktyczno- wyrównawcze, logopedyczne, rozwijające wiedzę „Chcę wiedzieć więcej”, rozwijające „Wiem umiem- więcej wiem”, czytelnicze „Wokół książki i biblioteki”, sportowo- rekreacyjne, taneczne.

— SZKOŁA PODSTAWOWA W ŁUPIANCIE STAREJ

Koła: matematyczne, teatralne, historyczne, z języka angielskiego, muzyczne, Szkolne Koło CARITAS i wolontariat. Zajęcia sportowe, plastyczne, dydaktyczno- wyrównawcze, logopedyczne.

— SZKOŁA PODSTAWOWA W UHOWIE

Koła: plastyczne, matematyczne, Szkolne Koło CARITAS. Zajęcia: dydaktyczno-wyrównawcze, sportowe.

— ZESPÓŁ SZKÓŁ W ŁAPACH

Koła: plastyczne, matematyczne, szkolne koło CARITAS, informatyczne. Zajęcia: logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, rekreacyjno- sportowe, wyrównawcze, muzyczne, integracyjne.

— ZESPÓŁ SZKÓŁ W PŁONCE KOŚCIELNEJ

Koła: przedmiotowe, sportowe, artystyczne.

— PRZEDSZKOLE NR 1 W ŁAPACH

Koła: taneczne „Łapasy”, plastyczne „Plastuś”, j. angielskiego, przyrodnicze „Mały badacz”. Zajęcia muzyczno-ruchowe: „Ruch przy muzyce”, „Zajęcia rytmiczne”, „Roztańczone przedszkolaki”, plastyczne.

— PRZEDSZKOLE NR 2 W ŁAPACH

Zajęcia: teatralne, taneczne, plastyczne, przyrodnicze, matematyczne, sensoplastyki, badawcze.

— GIMNAZJUM NR 1 w ŁAPACH

Koło matematyczne, liturgiczno- biblijne. Zajęcia: opiekuńcze, wyrównawczo- konsultacyjne, z lekkiej atletyki,

— NIEPUBLICZNE GIMNAZJUM W ŁAPACH

8 kół zainteresowań: zajęcia sportowe, zajęcia przedmiotowe

— I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ŁAPACH:

Koła: przedmiotowe, sportowe, artystyczne.

— ZESPÓŁ SZÓŁ MECHANICZNYCH W ŁAPACH

Koła: techniczne, przedmiotowe, sportowe, informatyczne, artystyczne.

Do ważnych potrzeb i problemów obszaru edukacji na najbliższe lata zalicza się:

- doposażenie sal lekcyjnych w nowoczesne pomoce dydaktyczne,
- zwiększenie liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach,
- dofinansowanie zajęć dodatkowych dla dzieci,
- rozwój zewnętrznej infrastruktury sportowej,
- świetlica miejsca dla dzieci i młodzieży dojeżdżającej.

BEZROBOCIE W GMINIE

Gmina Łapy – leży na Trasie Rozwoju Inwestycyjnego (Białystok) – Łapy – Wysokie Mazowieckie – Zambrów – (Warszawa). Stanowi ponadlokalny ośrodek przedsiębiorczości i aktywnego rozwoju. Jest atrakcyjnym zapleczem inwestycyjnym Białegostoku.

Rozwój gospodarki przemysłowej w Łapach i okolicy hamuje przede wszystkim bliskie położenie Narwiańskiego Parku Narodowego aczkolwiek miasto ma potencjał do rozwoju gospodarki turystycznej. Atutami miasta jest też położenie bliskie aglomeracji Białystok, potencjał edukacyjny i rosnąca aktywność samorządu.

W Łapach funkcjonuje Ośrodek Przedsiębiorczości, gminna jednostka organizacyjna (jednostka budżetowa). Głównym jego celem jest wsparcie i upowszechnianie idei samorządowej, tworzenie warunków i wdrażanie programów pobudzania aktywności obywatelskiej, w tym przedsiębiorczości.

Do roku 2009 gospodarka miasta i gminy oparta była głównie na działalności Cukrowni „Łapy” oraz Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Łapach S.A., które zatrudniały łącznie prawie tysiąc pracowników mieszkających w mieście oraz okolicznych miejscowościach. Upadek obu zakładów spowodował duży kryzys w lokalnej gospodarce przyczyniając się do skokowego wzrostu bezrobocia. Obserwowany wzrost liczby podmiotów gospodarczych jest zauważalny, lecz nie rekompensuje potrzeb lokalnego rynku pracy.

Na terenie gminy Łapy działa Podstrefa Łapy Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN. Obszar podstrefy zlokalizowany jest pomiędzy zakładem cukrowni, należącym do Krajowej Spółki Cukrowej, położonym po jego wschodniej stronie oraz granicą miejscowości Łapy-Łynki położoną po zachodniej stronie. Obszar ten obejmuje 11,96 ha terenu i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczony jest pod działalność produkcyjną i usługową.

Ważnymi pracodawcami na terenie gminy Łapy są również:

- SPZOZ w Łapach;
- Instytucje edukacyjne (przedszkola, szkoły)
- Urząd Miejski i jednostki podległe;

— Spółdzielnia Mleczarska w Łapach.

Na dzień 31.12.2012 r. w Filii w Łapach zarejestrowanych było 1715 bezrobotnych, w tym 712 kobiet. Na dzień 31.12.2016 zarejestrowanych było 1341 osób, w tym 559 kobiet. Powyższe dane wskazują na powolną stabilizację, po kryzysowym 2009 roku, kiedy to nastąpiło zamknięcie Cukrowni w Łapach i Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Łapach.

TABELA 7 Liczba bezrobotnych w latach 2006-2012

ROK	Liczba bezrobotnych		Bezrobotni z prawem do zasiłku	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Grudzień 2006	1658	910	113	44
Grudzień 2009	1939	902	596	105
Grudzień 2012	1715	712	163	67
Grudzień 2014	1499	642	113	42
Grudzień 2016	1341	559	91	40

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy Filia w Łapach

W grupach szczególnego ryzyka na dzień 31.12.2016 r. zarejestrowanych było 185 osób bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 13,8 % ogólnej liczby bezrobotnych. Daje się zauważyć widoczny spadek na przestrzeni lat.

TABELA 8 Bezrobotna młodzież

ROK	Osoby do 25 roku życia	
	w liczbach bezwzględnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych
Grudzień 2006	425	25,6
Grudzień 2009	497	22,1
Grudzień 2012	343	20,0
Grudzień 2014	271	18,1
Grudzień 2016	185	13,8

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy Filia w Łapach

Osoby po 50 roku życia stanowiły ¼ ogółu zarejestrowanych, co oznacza, że jest to widoczna i konieczna do wsparcia grupa. Liczba ta utrzymuje się na przestrzeni ostatnich czterech lat.

TABELA 9 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Miesiąc	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	
	w liczbach bezwzględnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych
Grudzień 2006	273	16,4
Grudzień 2009	599	26,7
Grudzień 2012	411	24
Grudzień 2014	383	25,5
Grudzień 2016	387	28,8

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy Filia w Łapach

Najtrudniejszą grupą, bo już nieaktywną i wykluczoną z rynku pracy są osoby długotrwale bezrobotne. Populacja ta stanowiła jednak na koniec grudnia 2012 roku 54,8 % ogółu bezrobotnych, 31.12.2016 roku ta liczba znacząco wzrosła do 69,7 %. Działania instytucji i organizacji pomocowych związanych z rynkiem pracy powinny skorzystać z analizy tych danych i priorytetowo wzmocnić prace na rzecz osób długotrwale bezrobotnych.

TABELA 10 Osoby długotrwale bezrobotne

ROK	Długotrwale bezrobotni	
	w liczbach bezwzględnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych
Grudzień 2006	1050	63,3
Grudzień 2009	874	38,9
Grudzień 2012	940	54,8
Grudzień 2014	990	66,0
Grudzień 2016	935	69,7

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy Filia w Łapach

Na dzień 31 grudnia 2016r. w Filii PUP w Łapach zarejestrowane były 42 niepełnosprawne osoby bezrobotne. Stanowili oni 3,1 % ogólnej liczby bezrobotnych.

Duża grupa bezrobotnych zamieszkuje na wsi, w roku 2012 było to aż 436 osób, liczba ta w 2016 roku zmniejszyła się do 333 osób. W dalszym ciągu jest to jednak co czwarta osoba bezrobotna.

- Główne zadania realizowane przez Urząd w ramach aktywnej polityki rynku pracy to:
 - prowadzenie aktywnego pośrednictwa pracy,
 - kierowanie bezrobotnych do: prac interwencyjnych, robót publicznych, organizowanie staży i miejsc w ramach przygotowania zawodowego w miejscu pracy,
 - realizacja projektów SPO RZL współfinansowanych z EFS,
 - przyznawanie bezrobotnemu jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
 - refundowanie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących podjęcia działalności gospodarczej,
 - refundowanie pracodawcom kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, umożliwianie bezrobotnym zdobycia, zmiany bądź poszerzenia kwalifikacji poprzez kierowanie na szkolenia.

Działania PUP na rzecz przeciwdziałania bezrobociu oraz w obszarze rynku pracy wspiera MOPS w Łapach (projekty systemowe, prowadzenie CIS, KIS), OHP, parafia i inne podmioty.

Wnioski dotyczące obszaru rynku pracy:

- Wysoki poziom bezrobocia wśród mieszkańców,
- Grupy zagrożone w gminie: rolnicy, młodzież, osoby bez wykształcenia, osoby po 50 roku życia ,
- Brak lokalnych zakładów i miejsc pracy dla osób bezrobotnych, niewiele inwestycji zewnętrznych w gminie,
- Władze miasta starają się stworzyć jak najlepsze warunki rozwoju lokalnego. Dbają i zabiegają o ciągłą rozbudowę i poprawę infrastruktury technicznej i społeczno – gospodarczej. W związku z niewielkimi inwestycjami na terenie gminy uruchomiono specjalną strefę ekonomiczną, podejmowane są działania w kierunku pozyskiwania inwestorów.

Zdrowie według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), oznacza dobre samopoczucie fizyczne, psychiczne i społeczne, pozwalające na prowadzenie przez człowieka produktywnego, sensownego i twórczego życia w sferze tak społecznej, jak i ekonomicznej. Przyjęta zasada równości, sprawiedliwości i partycypacji w zdrowiu stanowi istotną przesłankę w realizowaniu podstawowego prawa do zdrowia i korzystania z usług służby zdrowia.

Zadania służby zdrowia w dziedzinie profilaktyki, leczenia i rehabilitacji w gminie realizuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łapach.

Stan kadry medycznej lekarzy i pielęgniarek w Łapach na dzień 31 grudnia 2016 roku obrazuje tabela poniżej.

TABELA 11 Kadra medyczna lekarzy i pielęgniarek w Łapach

Lp.	Nazwa komórki organizacyjnej	Liczba lekarzy	Liczba specjalizacji	Liczba pielęgniarek	Liczba specjalizacji
1.	Stacja Dializ	5	5	8	1
2.	Oddział Dziecięcy i Izbą Przyjęć	8	5	9	8
3.	Oddział Chorób Wewnętrznych i Geriatrii	10	8	18	3
4.	Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy	1	-	12	2
5.	Oddział Chirurgiczny (chirurdzy i ortopedzi)	14	11	13	1
6.	Blok operacyjny	11	11	16	8
7.	Przychodnia	8	8	3	2

Źródło: Dane SP ZOZ w Łapach

Wśród problemów zdrowotnych mieszkańców są wymieniane:

1. choroby cywilizacyjne:

- cukrzyca

- nadciśnienie tętnicze
- choroba niedokrwienna serca
- nowotwory

2. choroby wieku starczego/geriatryczne :

- choroby naczyniopochodne OUN(udary mózgu),
- choroba Parkinsona
- choroba Alzheimera
- choroba zwyrodnieniowa stawów

3.przewlekłe choroby płuc spowodowane paleniem (POCHP)

Alkoholizm oraz inne uzależnienia, takie jak narkomania i nikotynizm, to zauważalne zjawiska, są trudne do rozwiązania, gdyż zarówno ich źródłem, jak i ich skutkiem są inne problemy.

Według najnowszej klasyfikacji zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą chroniczną i postępującą, która zaczyna się i rozwija bez świadomości osoby zainteresowanej. Polega na niekontrolowanym piciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci

Gmina Łapy nie jest wolna od problemu alkoholizmu. Z 1933 rodzin korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach w 2016 roku, 8 rodzin ubiegających się o pomoc swą trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym.

Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywają w tym procesie uchwalane coroczne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

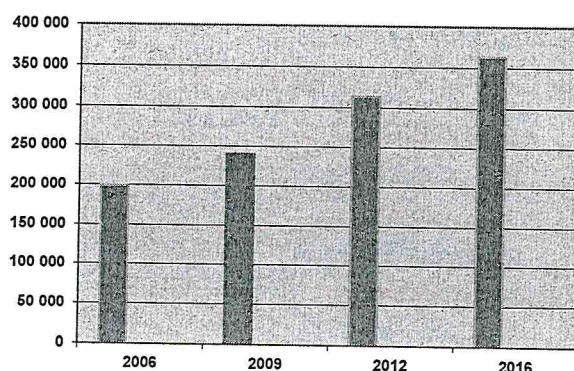
W 2016 roku w Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyło się 6 posiedzeń podzespołu do spraw rozmów z wezwanymi osobami(uzależnionymi). Na Komisję wezwanych było 51 osób.

- 42 osób uzależnionych i 19 osób członków rodzin osób uzależnionych;
- 9 osób skierowano na terapię do Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Białymstoku;

- 12 osób zmotywowano do udziału w mitingach;
- 4 osoby zdecydowały się podjąć leczenie odwykowe-stacjonarne w szpitalu w Choroszczy;
- z 11 osobami przeprowadzono rozmowy edukacyjno – ostrzegawcze;
- członkom rodzin zaproponowano udział w terapii dla osób współuzależnionych w Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnień

Wysokość środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie Łapy systematycznie wzrasta. W 2006 roku wynosiła 199 000, w 2012 - 314 059 złotych, a w 2016- 363 780 złotych.

WYKRES 13 Środki przeznaczane na rozwiązywanie problemów uzależnień w latach 2006-2016

Źródło: Dane własne

Nadmierne spożywanie alkoholu to problem społeczny dzisiejszych czasów. Istnieje on od wielu lat i w chwili obecnej jest niezwykle aktualny wśród młodzieży. Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie zresztą jak w przypadku dorosłej części społeczeństwa. Wg Raportu z Ogólnopolskich Badań Ankietowych zrealizowanych w 2015 roku, próby picia ma za sobą 83,8% gimnazjalistów z klas trzecich i 95,8% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

W czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem piło jakiekolwiek napoje alkoholowe 71,7% młodszych uczniów i 92,7% uczniów starszych. Warto zauważyć, że odsetki

konsumentów alkoholu, definiowanych jako osoby, które piły jakikolwiek napój alkoholowy w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem, w przypadku uczniów młodszych jeszcze w 2003 r. nie odbiegały znacznie od odsetków konsumentów stwierdzanych w badaniach na populacji osób dorosłych. Obecnie są one wyraźnie niższe.

Nie dziwi zatem wysoki odsetek konsumentów w klasach starszych - większość uczniów z tych klas w momencie badania była już pełnoletnia lub zbliżała się do wieku dorosłości. Nadal wysoki odsetek konsumentów alkoholu wśród uczniów klas trzecich gimnazjów - głównie piętnasto-szesnastolatków powinien budzić niepokój spoglądając na rzecz, czy to z perspektywy zdrowia publicznego, czy norm prawnych.

Porównanie wyników odnoszących się do konsumpcji napojów alkoholowych w czasie ostatnich 12 miesięcy uzyskanych w 2015 r. z wynikami z wcześniejszych badań wskazują na odmienne tendencje w obu badanych grupach. Wśród gimnazjalistów po wzroście w latach 1995-2003 zaznacza się trend spadkowy z wyraźnym nasileniem w 2015 r. W starszej grupie wskaźnik wzrósł tylko w 1999 r. i od tego czasu daje się zaobserwować stabilizację w tym zakresie.

TABELA 12 Wyniki ankiety

Poziom klasy		1995	1999	2003	2007	2011	2015
III klasy gimnazjum	Kiedykolwiek w życiu	92,8	90,3	92,5	90,2	87,3	83,8
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	77,3	82,0	84,9	78,9	78,3	71,7
	W czasie 30 dni	50,4	61,1	65,8	57,3	57,6	48,6
II klasy szkół ponadgimnazjalnych	Kiedykolwiek w życiu	96,5	96,6	96,7	94,8	95,2	95,8
	W czasie 12 miesięcy przed	88,0	93,8	93,4	92,0	91,6	92,7

	badaniem						
	W czasie 30 dni przed badaniem	65,6	78,1	78,9	78,5	80,4	82,3

Źródło: Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2015 roku.

W sumie wyniki z ostatnich 16 lat zdają się sugerować, że nie udało się osiągnąć celu, jakim jest zachowanie abstynencji od alkoholu do osiągnięcia pełnoletności, jeśli nie przez wszystkich nastolatków, to przynajmniej przez większość z nich. W młodszej grupie zauważyć jednak trzeba pozytywną tendencję trwającą już 12 lat.

Wnioski dotyczące obszaru zdrowia mieszkańców gminy:

- Jedną z ważniejszych potrzeb dot. obszaru rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień jest tworzenie miejsc ułatwiających dostęp do terapii dla DDA i osób współuzależnionych,
- Brak stałej pomocy terapeutycznej oraz psychologicznej, punktu konsultacyjnego

Do najważniejszych potrzeb Zakładu Opieki Zdrowotnej należy:

- W związku z trendami epidemiologicznymi i demograficznymi konieczne jest utworzenie w SP ZOZ w łapach nowych komórek organizacyjnych,
- Zwiększenie zapotrzebowania na świadczenia z zakresu ortopedii i traumatologii narządu ruchu,
- Zapewnienie kompleksowości świadczeń zdrowotnych mieszkańcom.
- Zwiększenie liczby lekarzy i dostępności wizyt u lekarzy specjalistów.

4. KWESTIA OSÓB ZALEŻNYCH

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem obecnie niepełnosprawność jest rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W związku z tym polityka powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

Do najważniejszych problemów ludzi starszych można zaliczyć choroby, izolację społeczną (samotność), niezdolność do samoobsługi, ubóstwo, niepełnosprawność.

Wszystkie te problemy wskazują na istniejącą marginalizację osób starszych jako zbiorowości, czego przykładem może być stopniowe eliminowanie ich z aktywnego życia zawodowego i społecznego w momencie przekraczania granicy wieku emerytalnego.

Według danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku liczba mieszkańców łap w wieku 60 lat i powyżej w latach 2006 – 2016 sukcesywnie rosła:

2006 rok- 3233 osoby,
2009 rok- 3420 osoby,
2012 roku- 3806 osoby,
2014 roku- 4007 osoby,
zaś w 2016 roku już 4219 osób.

W 2016 roku MOPS w łapach udzielał wsparcia z następujących przyczyn:

- ubóstwo – 1100
- bezrobocie – 1013
- długotrwała choroba- 250
- niepełnosprawność – 246 osób

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. W 2016r. z usług opiekuńczych skorzystało 26 osób.

TABELA 12 Realizacja usług opiekuńczych w latach 2006-2016

Wyszczególnienie	2006	2009	2012	2014	2016
Liczba osób którym przyznano świadczenie	44	43	28	26	26
Liczba osób w rodzinie	49	51	32	29	27
Kwota świadczeń	170 160	267 810	186 516	145 500	195 860

Źródło: Dane MOPS Łapy

W trakcie roku pracownicy socjalni wizytują środowiska osób, którym świadczone są usługi opiekuńcze zwracając uwagę na zgodność zakresu usług z potrzebami i wydaną decyzją szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

TABELA 13 Pobyt w domu pomocy społecznej 2006-2016

Wyszczególnienie	2006	2009	2012	2014	2016
Liczba osób którym przyznano świadczenie	14	18	18	18	17
Liczba osób w rodzinie	14	18	19	18	19
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	101 328	264 225	345 471	427 370	474 787

Źródło: Dane MOPS Łapy

Świadczeni obiorcami systemu pomocy społecznej w 2016 roku w przeważającej mierze były osoby w wieku aktywności zawodowej (18-59). Drugą grupę stanowili odbiorcy w wieku 60 lat i powyżej (wiek emerytalny).

Podanie danych dotyczących niepełnosprawności i osób niepełnosprawnych w ostatnim czasie powszechnym było dobrowolne. W związku z powyższym można jedynie oszacować procentowe dane osób niepełnosprawnych. Szacunkowo ocenia się, że 15% populacji

naszego kraju to osoby niepełnosprawne, zatem należy założyć, iż na terenie gminy Łapy zamieszkuje około 250 osób niepełnosprawnych.

Na terenie miasta Łapy oraz w gminie na rzecz osób niepełnosprawnych działają stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Do największych należą:

- Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Bielsku Podlaskim
- Polski Związek Emerytów i Rencistów Oddział Rejonowy w Łapach

Instytucjami świadczącymi pomoc dla osób niepełnosprawnych na terenie gminy Łapy są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (usługi opiekuńcze), Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz Dom Pomocy Społecznej w Uhowie

Wnioski obszaru:

- Wyobcowanie osób starszych i samotnych
- Niska aktywność osób starszych i niepełnosprawnych z terenu sołectw
- Dysproporcje w jakości życia w sołectwach
- Bariery architektoniczne , niewłaściwy stan techniczny bazy lokalowej
- Należy prowadzić własne rozpoznanie i monitorowanie sytuacji osób zależnych
- Należy współpracować z partnerami społecznymi w obszarze niepełnosprawności i włączenia społecznego osób starszych .

5. BEZPIECZEŃSTWO

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk społecznych, które odciskają dotkliwe piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość, z jaką występują, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność gminy Łapy.

W roku 2016 Komenda Policji zanotowała 1932 interwencji, 1830 wykroczeń. Analiza danych w tabelach wskazuje na stabilną, choć wysoką liczbę interwencji. Niestety znacznie wzrosła liczba wykroczeń, w tym nieletnich.

TABELA 14 Porównanie interwencji i wykroczeń w gminie

L.p.	Rok	Liczba interwencji ogółem	Liczba wykroczeń		Liczba mandatów karnych
				w tym nieletni	
1	2006	2483	473	17	1144
2	2009	2885	566	22	905
3	2012	2451	581	20	477
4	2014	2005	1681	22	871
5	2016	1932	1830	8	778

Źródło: Dane własne KP

W latach 2015-2016 Komisariat Policji w Łapach przeprowadził postępowania w takich przestępstwach jak:

TABELA 15 Kategorie przestępstw 2015-2016

Kategoria przestępstwa	2016	2015	Wzrost/spadek
Kradzież z włamaniem	17	14	+3
Kradzież mienia	16	15	+1
Groźby karalne	3	2	-1
Zniszczenie mienia	11	8	+3
Znęcanie się nad rodziną	11	4	+7
Nietrzeźwi kierujący	27	39	-12
Oszustwo	11	10	+1
Pobicie	2	0	+2
Uszkodzenie ciała	2	1	+1
Posiadanie substancji zabronionych	11	10	+1
Wypadki	5	9	-4
Inne	34	27	+13
Ogółem	150	139	+11

Źródło: Dane własne KP

Na terenie gminy Łapy służy 49 funkcjonariuszy Policji. Dodatkowo na Posterunku Policji w Choroszczy zatrudnionych jest 11 funkcjonariuszy Policji którzy wchodzi w skład Komisariatu Policji w Łapach. Jednakże obsługują mieszkańców z terenu gminy Choroszcz, Dobrzyniewo Kościelne, Tykocin.

Komisariat Policji w Łapach od wielu lat prowadzi przy współdziałaniu z lokalnymi instytucjami i organizacjami cykliczne programy prewencyjne mające na celu rozpoznanie zagrożeń i patologii oraz edukację społeczeństwa celem podnoszenia świadomości obywateli w zakresie bezpieczeństwa oraz zwiększenia zaufania społecznego do Policji i jej wizerunku.

Są to takie programy jak:

- „Bezpieczne wakacje/ ferie”
- „Bezpieczna droga do szkoły/szkoły”
- „Stop przemocy - NK”
- „Stop patologiom”
- „Mój dzielnicowy”
- „Stop bezmyślności”
- „Nie bądźmy obojętni”
- „Odblask”
- „Trzeźwy poranek”
- „Niebieski wieloryb”

W związku z prowadzonymi programami profilaktycznymi zorganizowano wiele spotkań z mieszkańcami w trakcie których prowadzono rozmowy profilaktyczne z zakresu zabezpieczenia mienia prywatnego, poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. Mają one na celu wzrost świadomości o istniejącym zagrożeniu przestępstwami i wykroczeniami w rejonie. Duży nacisk położono na wychowanie młodzieży w poszanowaniu prawa, zwracając uwagę na bezpieczne zachowania podczas drogi do szkoły, jak też w czasie wolnym.

Ponadto funkcjonariusze Policji przeprowadzili 134 spotkania z uczniami i 74 z gronem pedagogicznym placówek oświatowych.

W ramach realizacji programów prewencyjnych prowadzone są także akcje i działania policyjne pod kryptonimem „Trzeźwy Poranek”, „Bezpieczna Woda”, „Zimowy Ratownik”, „Akcja Kłomla”, „Akcja Przerwa” i inne. Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Łapach wraz z innymi podmiotami m.in. Strażnikami z Narwiańskiego Parku Narodowego, Strażnikami Leśnymi, Strażnikami Państwowej Straży Rybackiej dokonywali kontroli rejonów wodnych, pod kątem kłusownictwa i nielegalnego wyrębu drzewa z lasu, a także zagrożeń związanych z utonięciem. Doraźnym nadzorem objęte zostały budynki zamieszkane przez osoby samotne nieporadne życiowo pod kątem zamarznięcia osób tam przebywających oraz niebezpieczeństw wynikających z dogrzewania się.

Dzielnicowi ściśle współpracują z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach, gdzie wspólnie podejmowane są przedsięwzięcia wobec rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie oraz rodzin gdzie w/g sygnału społecznego dochodzi do patologii jak i nie wywiązywania się z obowiązku rodzicielskiego.

W związku z wprowadzeniem od dnia 01.07.2016 roku Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy Łapy propagowano zasadę działania przedsięwzięcia następstwem czego Komisariat Policji w Łapach otrzymał kilkaset zgłoszeń bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy Łapy z czego duża część została potwierdzona (nie licząc zagrożeń w ruchu drogowym takich jak np. „przekraczanie dozwolonej prędkości” gdzie weryfikacją zajmowali się funkcjonariusze z Wydziału Ruchu Drogowego z Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku). W przypadku potwierdzenia zgłoszenia podjęto czynności mające na celu wyeliminowania zgłoszonego zagrożenia m.in. poprzez zwiększenie ilości kierowanych służb zewnętrznych we wskazane rejony oraz sporządzenie Kart Zadań Doraźnych i objęcie wskazanych miejsc szczególnym zainteresowaniem.

Dodatkowo nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Łapy czuwa **Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza Nr 5 w Łapach**.

W jednostce zatrudnionych jest 30 pracowników systemu zmianowego i dwóch systemu ośmiogodzinnego. Infrastruktura spełnia wymogi formalne, posiada odpowiednie zaplecze socjalno- bytowe. W przyszłości planowany jest remont garaży.

Najczęściej strażacy biorą udział w akcjach pożarowych i ratunkowych w trakcie wypadków komunikacyjnych.

TABELA 16 Liczba i zakres zdarzeń w gminie

ROK	Pożary	Miejscowe zagrożenia
2006	85	107
2009	102	82
2012	75	62
2014	88	123
2016	80	158

ŹRÓDŁO: Dane własne JRG5

Obok działalności ratunkowej jednostka prowadzi szereg programów edukacyjnych i prewencyjnych w obszarze bezpieczeństwa. W 2014 roku JRG5 uczestniczyło łącznie w

dwudziestu pięciu w różnego rodzaju pogadankach, wycieczkach, pokazach i festynach. Szacunkowo w spotkaniach wzięło udział blisko 1800 osób. W 2016 takich spotkań odbyło się dwadzieścia i uczestniczyło w nich ok 1600 osób.

W 2016 roku JRG 5 uczestniczyło w akcji edukacyjnej „Zgaś ryzyko”. Aktualnie w siedzibie jednostki trwa adaptacja pomieszczeń na potrzeby sali edukacyjnej „OGNIK”.

Najważniejszym problemem z zakresu bezpieczeństwa jest stan drogi łąpy- Białystok, który zostanie zniwelowany po zakończeniu prac związanych z jej remontem. Kolejnym problemem jest powtarzający się corocznie w sezonie grzewczym temat pożarów sadzy w kominie będących wynikiem niewłaściwej konserwacji przewodów kominowych.

Najważniejsze potrzeby i problemy obszaru bezpieczeństwa w mieście i gminie łąpy :

- Wprowadzenie monitoringu w miejscach szczególnie zagrożonych
- Przeprowadzanie instruktażu z zasad udzielania pierwszej pomocy dla dzieci oraz nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych i średnich

6. PROBLEMY SPOŁECZNE W PERSPEKTYWIE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia najważniejszych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ciągle niewystarczające środki przeznaczone na pomoc społeczną zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Zadaniem Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w łąpach jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, zapewni skuteczną realizację ról społecznych i stworzy możliwości rozwoju. Pogłębiające się problemy społeczne wskazują na konieczność podejmowania działań w celu aktywizacji i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, co w rezultacie zmotywuje je do zmiany sytuacji życiowej, podniesie kompetencje życiowe oraz przyczyni się do rozwoju poziomu samodzielności społecznej i zawodowej. Ich zaniechanie natomiast spowoduje ich dalszą izolację i wycofanie się z życia społecznego.

Tabela 17 Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2006-2016

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin				
		2006	2009	2012	2014	2016
1.	Ubóstwo	600	507	619	1127	1100
2.	Sieroctwo	3	6	3	1	0
3.	Bezdomność	11	21	16	25	14
4.	Ochrona macierzyństwa	73	262	231	243	154
5.	Bezrobocie	784	925	1048	1135	1013
6.	Niepełnosprawność	228	284	210	249	246
7.	Długotrwała choroba	374	622	448	372	250
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym : - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	171 128 53	218 165 44	196 155 31	194 145 38	191 129 54
9.	Alkoholizm	14	32	37	33	8
10.	Powrót z zakładu karnego	13	26	17	12	2

Źródło: Dane MOPS Łapy

Dominującymi powodami przyznania pomocy w latach 2006-2016 jest bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba, ochrona macierzyństwa i niepełnosprawność.

Powyższe liczby i zanotowane wskaźniki stanowią dla MOPS płaszczyznę działań w zakresie form wsparcia wdrażania programów walki z wykluczeniem i marginalizacją. Zadanie pobudzania społecznej aktywności odnosi się zarówno do osób i rodzin, jak i do środowisk lokalnych.

Analizę danych statystycznych klientów w MOPS w Łapach w ostatnich 10 latach przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 18 Świadczenia przyznane w latach 2006-2016

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
2006	1 569	3 367	2 627 056,00
2009	1 589	4 016	4 293 068,00
2012	1 398	3 214	4 276 154,00
2014	1 483	3 252	5 162 823,00
2016	1 304	2 901	4 969 880,00

Źródło: Dane MOPS Łapy

Kontynuacją realizowanej w poprzednich latach pomocy państwa w dożywianiu jest wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

W 2016 roku na realizację tego programu wydatkowano 1 030 049 zł, w tym środki z budżetu gminy 206 049zł. Dożywianie jest realizowane w formie gorącego posiłku w dwóch przedszkolach i jedenastu szkołach oraz w formie pieniężnej zasiłku celowego.

TABELA 19 Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2006- 2016 r.

Wyszczególnienie	2006	2009	2012	2014	2016
Liczba osób objętych programem	2 088	2 373	2483	1602	1368
w tym liczba osób korzystających z posiłku	607	803	736	870	889
w tym liczba osób korzystających zasiłku celowego	1 481	1 606	2106	974	634
w tym liczba osób korzystających świadczenia rzeczowego	0	84	0	0	0
KOSZT PROGRAMU OGÓŁEM (w zł)	624 236	1 162 426	905 084	1 000 975	1 030 049
w tym budżet gminy	242 440	276 114	200 000	216 549	206 049

Źródło: Dane MOPS Łapy

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeśli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne.

TABELA 20 Realizacja zasiłków stałych w latach 2006- 2016

Wyszczególnienie	2006	2009	2012	2014	2016
Liczba osób którym przyznano świadczenie	46	55	63	85	98
Liczba osób w rodzinie	72	73	83	108	112
Kwota świadczeń	137 587	208 442	230 168	368 058	491 602

Źródło: Dane MOPS Łapy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

TABELA 21 Realizacja zasiłków okresowych w latach 2006-2016

Wyszczególnienie	2006	2009	2012	2014	2016
Liczba osób którym przyznano świadczenie	772	1048	1056	1174	1004
Liczba osób w rodzinie	2002	2478	2231	2387	2108
Kwota świadczeń (w zł)	933 608	1 966 295	2 596 788	3 527 732	3 209 446

Źródło: Dane MOPS Łapy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opatu, żywności, leków i leczenia, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu.

TABELA 22 Zasiłek celowy, celowy specjalny, celowy zwrotny w latach 2006- 2016

Wyszczególnienie	2006	2009	2012	2014	2016
Liczba osób którym przyznano świadczenie	1481	1146	1115	541	288
Liczba osób w rodzinie	2469	2774	2446	1388	799
Kwota świadczeń	647 845	1 079 170	741 270	324 150	230 809

Źródło: Dane MOPS Łapy

Pomoc w formie rzeczowej realizowana jest po uzyskaniu darów od indywidualnych darczyńców przekazywanych do MOPS, organizacji pozarządowych.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

TABELA 23 Realizacja pracy socjalnej w latach 2006- 2016

Wyszczególnienie	2006	2009	2012	2014	2016
Liczba rodzin	224	749	860	939	1211
Liczba osób w rodzinie	609	1953	1994	2072	2736

Źródło: Dane MOPS Łapy

Ponadto w strukturze MOPS funkcjonują:

- Klub Integracji Społecznej „Sukces w działaniu”
- Środowiskowy Dom Samopomocy
- Świetlica Socjoterapeutyczna „Świat w kolorach”
- Dzienny Dom SENIOR+
- Klub Seniora „Po drugiej stronie tęczy”
- Klub Wolontariusza „Bohaterowie Codzienności”

MOPS współpracuje również z Centrum Integracji Społecznej PRZYSTAŃ prowadzonym przez Fundację VITA FAMILIAE.

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach realizuje projekt pt. „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach”. Celem głównym projektu jest wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach w okresie od 1.03.2017r. do 31.03.2018r.

Wnioski obszaru pomocy społecznej :

- Dziedziczenie ubóstwa, rodziny wieloproblemowe stale korzystające z pomocy społecznej
- Utrzymująca się liczba osób i rodzin ubogich
- Nieumiejętne zarządzanie środkami finansowymi przez rodziny/osoby
- Niewystarczające wsparcie dla rodzin niewypełniających funkcji opiekuńczo-wychowawczych / rodziny rozbite- migracja dorosłych za pracę